

N:o 65.

Herr Jöns Andersson: Om ändring i hvad nu gällande förordning om expeditionslösen stadgar, rörande lösen för domstolsbevis angående boupptecknings inregistrering m. m.

Ehuru den af mig väckta motionen om ändring i domarens lösen för bouppteckningars inregistrering icke förmådde tillvinna sig Första Kammarens bifall, så och då saken äfven i den Kammaren ansågs fotad på rättvisa och billiga grunder, samt understöddes af tvänne dess ledamöter hvilka icke kunna beskyllas för omogna reformsträfvanden, vågar jag ånyo framlägga detta mitt förslag fastän i en något förändrad form. Det svåraste hindret, som reste sig mot framgången af mitt rättmätiga anspråk, var: att en minskning i domarnes inkomster skulle inträffa, om den äskade förändringen genomfördes, och jag kan icke förneka att detta påstående hade skäl för sig, helst under en tid som denna, då sportelinkomsterna för domarekorpsen i allt fall visar benägenhet till minskning.

Fördenskull är jag betänkt på att bereda domaren full ersättning för minskade inkomster genom afdrag på statens inkomster för det stämplade papper, hvarmed bouppteckning skall beläggas, samt hoppas att på den väg kunna vinna bifall till motionen utan att förnärma enskild tjänstemans rätt.

Hänvisande för öfrigt till motiveringen vid min förra motion, vill jag blott anföra obilligheten deruti, att ett sterbhus nödgas erlägga lösen icke blott för den arffallna egendomen efter den döda, utan ock för den hälft af egendomen, som utgör den efterlevande makans giftorätt i boet. Och då denna orättvisa längesedan blifvit afskaffad i afseende på stämplat papper, så synes skäl vara att jemväl undanrödja denna obillighet i afseende på expeditionslösen, enär samma motiver tala för det ena såväl som för det andra. Med anledning häraf yrkar jag:

att Riksdagen ville besluta den ändring i nu gällande förordning om expeditionslösen den 30 November 1855, att vid beräkning af lösen för domstols bevis om boupptecknings inregistrering undantag skall ega rum för efterlevande makes giftorätt, hvilken må beräknas till hälften af behållningen,

att domaren berättigas till godtgörelse för den lösen hvaraf han sålunda går i mistning, på det sätt att samma lösen afräknas vid redovisningen för det stämplade papper hvarmed bouppteckningen belägges; samt

att Riksdagen i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes härom utfärda nådig kungörelse och deruti föreskrifva de kontroller som må anses erforderliga.

Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1873.

Jöns Andersson.

N:o 66.

Herr Anders Andersson från Vester-Norrlands län: Angående förändrade grunder för väghållningsbesvärets utgörande.

Bland de många onera, som vidlåda jordbruket, är väghållningsbesväret synnerligen tryckande och orättvist. Jag kan omöjligt inse, hvarföre jordbruket ensamt skall vara tvunget att bygga och underhålla såväl den allmänna landsvägen som derå befintliga broar, då deremot bruk, fabriker och andra industriella inrättningar, som mest begagna och nöta vägen med sina foror, icke äro förpligtade att för sin rörelse deltaga i den allmänna vägunderhållningsskyldigheten. Det torde dock böra medgifvas, att den fortsatta utsträckningen af jernvägsförbindelserna kommer att medföra lättnad för en och annan ort i väghållningsbesväret; men på andra orter mångdubbla detsamma, ja, inom samma ort medföra stora ojemnheter. Der t. ex. en stark och liflig rörelse från det inre af landet mötes af vare sig en stambana eller en mindre från sjöstad inåt landet gående banas ändpunkt, der uppstår en förut okänd trafik å den allmänna landsvägen, för hvars hållande i laggildt skick jordegaren måste vidkännas olidliga kostnader och tidspilan. I detta hänseende, likasom ock i afseende å skjutsbördan, befinner sig provinsen Medelpad i en särdeles tryckt